

Vänsterpartiet Umeås kommunpolitiska handlingsprogram 2014-2018

Innehåll

1. Rösta för en välfärd att lita på	4
2. Vinstfri välfärd för ökad kvalitet	5
2.1 Solidaritet framför marknadens girighet	5
2.2 Sociala investeringar ger de stora samhällsvinsterna	5
2.3 Vår välfärd är inte till salu	5
2.4 En värdig vardag för alla	6
2.5 Individ- och familjeomsorg	6
2.6 Ett normkritiskt perspektiv inom välfärden	7
2.7 Stoppa mäns våld mot kvinnor	7
2.8 Ett varmt flyktingvälkomnande	8
2.9 Under 2014-2018 ska Vänsterpartiet	9
3. En utbildning att lita på	10
3.1 En skola för alla	10
3.2 Hög personaltäthet och fler specialpedagoger	11
3.3 Mindre grupper i förskolan	11
3.4 Satsa på fritidshemmen	11
3.5 Uppvärdera skolan som arbetsplats och miljö	11
3.6 Genusperspektiv i förskolan	11
3.7 En musikskola för alla	12
3. 8 Under 2014-2018 ska Vänsterpartiet	12
4. En meningsfull fritid	12
4.1 En meningsfull fritid för barn och unga	12
4.2 Tjejers idrottande i fokus	13
4.3 Ett nytt kommunalt badhus	13
4.4 Ett motionsälskande Umeå	13
4.5 Fritid i närområdet	13
4.7 Umeå behöver ett Gymnastikens Hus	14
4.8 Under 2014-2018 ska Vänsterpartiet	14
5. Satsa på kulturen!	14
5.1 Kultur för alla	14
5.2 Fri kultur	14
5.3 Kommunen måste ta ansvar för kulturlivet	15
5.4 Återuppbygg Apberget!	15
5.5 Under 2014-2018 ska Vänsterpartiet	15
6. Trygga jobb och ett mänskligt arbetsliv	16
6.1 Kommunen som arbetsgivare	16
6.2 Jämställd arbetsmarknad	17
6.3 Sex timmars arbetsdag	17

6.4 Stopp för otrygga anställningar	17
6.5 Krav vid upphandlingar	17
6.6 Vita jobb	18
6.7 Under 2014-2018 ska Vänsterpartiet	18
7. Ren luft, friskt vatten, grön natur	18
7.1 Klimatkrisen kräver handling	18
7.2 Umeås luft förstör vår hälsa	19
7.3 Minska biltrafiken	19
7.4 Främja cyklandet	20
7.5 En kollektivtrafik för alla	20
7.6 Schyssta villkor för lokaltrafikens anställda	21
7.7 Pendeltåg till Holmsund	21
7.8 Vegetariskt! För djuren, klimatet och hälsan	21
7.9 Livskvalitet i närområdet	22
7.10 Kulturmarker och fågelliv	22
7.11 Under 2014-2018 ska Vänsterpartiet	22
8. Rätten till ett eget hem	23
8.1 Vi bygger bort bostadsbristen	23
8.2 Hyror, hyresnivåer och underhåll	24
8.3 Höj standarden på studentbostäderna	24
8.4 Förändra bostadskösystemet	24
8.5 Kollektivkontrakt	25
8.6 En blandad stad	25
8.7 En växande stad	25
8.8 Satsa på Ålidhem	26
8.9 Bygg bostäder på Ersboda	26
8.10 Vi utvecklar och bygger ihop Teg	26
8.11 Policy för verksamhetsmark, långsiktig markplanering och översiktsplaner	27
8.12 Under 2014-2018 ska Vänsterpartiet	27
9. En kommun att lita på	27
9.1 Under 2014-2018 ska Vänsterpartiet	28
10. Avslutning och prioriteringar	28

1. Rösta för en välfärd att lita på

Detta är Vänsterpartiet Umeås kommunpolitiska handlingsprogram. Här kan du läsa om den politik vi vill genomföra om vi får förtroendet att styra Umeå kommun fram till 2018. Det är en socialistisk och feministisk politik på ekologisk grund, som utgår från vad som bäst gynnar Umeås invånare.

Vänsterpartiets viktigaste fråga i kommunalvalet 2014 är att inga skattepengar för vård, skola, förskola och äldreomsorg ska gå till företagsvinster. Vi vill i stället satsa på en ökad kvalitet för en välfärd att lita på. Vi kommer inte delta i ett styre i Umeå, som fortsätter att förnya de kontrakt med privata vinstdrivande välfärdsföretag inom vård och omsorg, som löper ut under mandatperioden. Vår gemensamma välfärd ska drivas med medborgarnas bästa för ögonen och inte för att gynna aktieägare och riskkapitalister.

Vi vill att alla barn ska få en bra skolgång, och vi vill att alla ska kunna känna sig trygga när de blir äldre. Vi har de senaste åren lyckats stoppa nedskärningarna i kommunen och tagit strid tillsammans med personalen inom äldreomsorgen för bättre arbetsvillkor. Vi har sett till att skolan har fått ökade resurser så att lärartätheten i kommunen ökat. Vi är partiet som sett till att använda kommunens skatteintäkter för att anställa hundratals unga människor inom skola och omsorg. Vi är partiet som dubblat turtätheten vid tider då bussarna varit överfulla. Vi är partiet som genom byggandet av ett kvinnohistoriskt museum ser till att kvinnors historiskt viktiga bidrag lyfts fram. Under vår tid vid makten har vi säkerställt att tillräcklig mark för bostadsbyggande finns för att klara behovet av bostäder. I Umeå har anställningstryggheten ökat med Vänsterpartiet vid makten.

Vänsterpartiets långsiktiga vision för Umeå är en fördjupad demokrati, ett socialistiskt och jämlikt samhälle på ekologisk grund. Det betyder att vi vill ha ett samhälle där de arbetande har makten över arbetsplatsen och där vi och våra grannar har makten över vårt bostadsområde. I vår vision är det Umeåborna som bestämmer om industrijobben ska vara kvar i stan. Vi vill se ett Umeå där män och kvinnors arbete värderas lika, där kvinnor och män har samma möjlighet att påverka samhället och sina egna liv. I vårt samhälle existerar inte längre mäns våld mot kvinnor och barn. Det är ett Umeå utan rasism och diskriminering på grund av sexuell läggning eller funktionsnedsättning. Där vi alla kan andas luften utan att bli sjuka. Vi vill ha ett Umeå som inte släpper ut mer växthusgaser än vad planeten klarar av.

Vänsterpartiet vill ha ett samhälle där alla är rika tillsammans och där rikedomarna fördelas och sköts gemensamt och för alla människors bästa. Det är först i det samhället, där människan har makten över sitt eget arbete och liv, som hon kan vara verkligt fri och nå sin fulla potential. Att bygga det samhället innebär att genomföra en grundläggande samhällsförändring. För att lyckas med det behöves större solidaritet, att människor går ihop tillsammans för rättvisa och jämlikhet. Vi vill vara drivande i den kampen.

I kommunvalet den 14 september bidrar varje röst på Vänsterpartiet till en politik för rättvisa, jämställdhet och ansvar för vår miljö.

2. Vinstfri välfärd för ökad kvalitet

2.1 Solidaritet framför marknadens girighet

Ett land som byggs med gemensam välfärd och solidaritet är starkare än ett land där marknadens girighet får råda. Den borgerliga regeringen har brutit ner mycket av det som vi tillsammans byggt upp under decennier. Resultatet är en allt mer otrygg arbetsmarknad med hög arbetslöshet, försämrade välfärd, ökade klassklyftor och ett mindre jämställt samhälle.

Vänsterpartiet står för ett alternativ, som utmanar den girighet och den uppgivenhet som präglar stora delar av dagens politik.

Vår politik utgår från alla människors lika värde och rätt till ett bra liv. Social rättvisa är en av grundbultarna för Vänsterpartiet. Men dagens samhälle är inte rättvist. Klass, kön och etnicitet har stor betydelse för människors ekonomiska och sociala förhållanden, för deras hälsa, liv och framtid. För att bryta ojämlikheten krävs ett aktivt jämställdhetsarbete och en omfördelning från dem som har mycket till dem som har för lite.

2.2 Sociala investeringar ger de stora samhällsvinsterna

Vänsterpartiet har under sitt styre i Umeå visat att kommunen har möjligheter att utjämna skillnader och ge fler möjlighet till ett bra liv.

På vårt initiativ har Umeå kommun gjort sociala investeringar i särskilda projekt för barn och ungdomar. Hälsa Lärande Trygghet är ett sådant projekt, som har stärkt samarbetet mellan olika kommunala verksamheter som t.ex. skola och socialtjänst. Insatser av förebyggande karaktär, som innebär att man tidigt ger rätt stöd till barn och unga, är särskilt prioriterade. Andra projekt har handlat om allt från att skapa en aktiv fritid för nyanlända tjejer till drop-in idrott på kvällar och helger då ungdomarna annars kanske skulle dras mot alkoholmissbruk eller andra former av destruktivt beteende.

Vi har under den gångna mandatperioden också sett till att de sociala behoven har prioriterats i fördelningen av resurser. Trots att Umeå kommuns inkomster minskat har vi sett till att inga nedskärningar drabbat socialnämnd och skola. De nedskärningar, som har varit nödvändiga, har i stället gjorts inom kommunadministrationen och i kostnaderna för drift av gator och parker.

2.3 Vår välfärd är inte till salu

På nationell nivå vill Vänsterpartiet lagstifta mot att det plockas ut vinster från vård, skola, förskola och omsorg. Vi anser att resurserna i stället ska gå till mer personal och högre kvalitet. De privata företagen som är seriösa och sätter verksamheten främst kan omvandla sig till bolag utan vinstintresse och fortsätta jobba för en bra välfärd. De vars drivkraft är att plocka ut vinster får söka sig någon annanstans. Välfärden ska styras av omtanke om oss som använder den.

För Vänsterpartiet i Umeå innebär detta att vi vill motverka utförsäljningen av välfärden på de områden där vi har makt att göra det. Dessa områden är äldreomsorgen, handikappomsorgen, flyktingvälkomnande och individ- och familjeomsorg. Där kan verksamheter åter ske i kommunal regi när privata företags kontrakt löper ut. Vänsterpartiet kan varken på nationell eller lokal nivå tänka sig att sitta i ett styre som fortsätter dagens privatiseringspolitik.

Hemtjänst och olika boendeformer ska inte drivas av företag med privata vinstintressen. Privata vinstintressen får aldrig bli viktigare än människornas behov. I oktober 2013 genomfördes en utredning i Umeå om valfrihet inom hemtjänst med utgångspunkt i Lagen om Valfrihet – LOV. Utredningen visar att personalomsättningen är lägre och utbildningsnivån högre i den kommunala hemtjänsten än hos externa privata utförare. För kommunen innebär LOV ökade administrativa kostnader gällande till exempel avtalsfrågor, uppföljning och information. När flera utförare arbetar inom samma område blir det dessutom fler biltransporter, vilket ur miljösynpunkt är förkastligt. En studie gjord av Trafikverket visar att körsträckorna i mediantal ökar med 33 procent. Vänsterpartiet anser därför att LOV inte ska tillämpas i Umeå kommun.

2.4 En värdig vardag för alla

Vänsterpartiet anser att stödet till äldre och personer med funktionsnedsättning ska vara lika bra i hela kommunen och alltid ska utformas utifrån de enskilda människornas behov. Vi verkar för ett system där brukaren ska få stor rätt att påverka innehållet i stödet. Vi arbetar för ökad valfrihet och förbättringar genom kompetenshöjning och utveckling av kommunens egna verksamheter.

Stödet till äldre och personer med funktionsnedsättning handlar mycket om det sociala. Det är den mänskliga närvaron, förståelsen, stödet och samvaron som ger mervärde och livskvalitet. Personalens kompetens, arbetsvillkor och välbefinnande är därför avgörande. En av Vänsterpartiets högst prioriterade frågor under den gångna mandatperioden har varit bättre arbetsvillkor för äldreomsorgens personal. Vi har avsatt 25 miljoner extra till äldreomsorgen för att förbättra de delar av arbetsförhållandena, som de anställda upplever som särskilt problematiska, med en tydlig inriktning på att minska antalet delade turer. Detta inte minst för att kommunen ska vara en attraktiv arbetsgivare både för våra anställda idag men också för en ny generation. Ska fler unga välja att söka sig till omsorgssektorn är det avgörande att arbetsförhållandena förbättras. Samtidigt som de fastanställda inom äldreomsorgen upplever att deras arbetsförhållanden försämras har kommunen stora kostnader för visstidsvikariat. Vänsterpartiets mål är att ställa om resurser från visstidsvikariatkostnader till fast anställd personal med goda arbetsvillkor. Det målet ska vi fortsatt jobba mot under kommande år.

2.5 Individ- och familjeomsorg

På familjecentraler samarbetar olika verksamheter som mödravårdscentralen, barnavårdscentralen, öppen förskola, elevhälsa och socialtjänst. Familjecentraler är en bra samverkansform, som främjar barns och barnfamiljers hälsa och utveckling. Man erbjuder olika utbildningar t.ex. föräldrakurser och familjer får på ett tidigt stadium stöd och hjälp men också gemenskap

med andra föräldrar. Under den här mandatperioden har på vårt initiativ beslut tagits om att en familjecentral ska etableras på Ålidhem. Vi vill se ännu fler familjecentraler i Umeå kommun.

Vänsterpartiet vill se ett förbättrat arbete för barn och ungas välmående. Socialtjänstens resurser i Individ- och familjeomsorgen (IFO) måste stärkas så att socialsekreterare får bättre möjlighet att göra professionella bedömningar. Då kan stödet bli bättre till dem som har de största behoven: barn och familjer som behöver socialt och ekonomiskt stöd, människor som saknar bostad, människor med missbruks- och beroendeproblem, människor med psykisk ohälsa och våldsutsatta kvinnor och barn. Insatser mot alkohol- och drogmissbruk är viktiga inte minst eftersom missbruk och kriminalitet är ofta sammankopplade. Särskild förebyggande och uppsökande verksamheter för barn och unga måste förstärkas kraftigt i Umeå.

Den kommunala budget- och skuldrådgivningen fyller en mycket viktig funktion för utsatta familjer. Som ett led i vårt arbete mot barnfattigdom vill vi att kommunen inrättar en särskild handläggartjänst, som jobbar med budget- och skuldrådgivning för dem som har minderåriga barn. En skuldfälla kan få förödande konsekvenser för hela livssituationen och kraftigt försämra förutsättningarna för föräldraskapet. Denna funktion är en central del i det samordnade stödet till barn och unga.

2.6 Ett normkritiskt perspektiv inom välfärden

Vårt samhälle är byggt med den vite mannen och kärnfamiljen som norm. Förr eller senare möter vi alla olika delar av välfärdssamhällets service. För att kunna möta och se de olikartade människor som nyttjar välfärden behövs ett normkritiskt perspektiv. Ett sådant kan avslöja maktojämlighet som beror på könsidentitet, klasstillhörighet, rasifiering, sexualitet, funktionalitet eller ålder. Samtliga dessa faktorer påverkar och villkorar en individs möjlighet att delta i samhället. Målsättningen måste vara att utmana de privilegier som upprätthåller förtryckande strukturer vilka begränsar normbrytande individers positioner i samhället.

En välfärd för alla på lika villkor kräver att mannen och kärnfamiljen som norm ersätts av ett perspektiv som ser människan. Vänsterpartiet vill därför verka för en barnomsorg, en skola och en socialtjänst med god kunskap om skilda familjeförhållanden och individers olikheter. Därför vill vi bland annat att stjärnfamiljen blir norm där ensamstående och samkönade par känner sig inkluderade och får stöd och ges möjligheter i sitt föräldraskap och sin familjebildning av vår gemensamma välfärd.

Vänsterpartiet vill därför att personalen inom vård, skola och omsorg ska ges utbildning för att bättre kunna möta dagens och morgondagens mångfacetterade samhälle. Vi vill också att kommunen ska ta fram ett policydokument för kunskap och kompetens i HBTQ-frågor och genomföra en studie i Umeå av segregationens omfattning, karaktär, orsaker och effekter.

2.7 Stoppa mäns våld mot kvinnor

Vänsterpartiet bekämpar alla former av våld och förtryck. Den patriarkala könsmaktsordning, som vi lever i, är inte bara förödande för kvinnorna utan även för männen. Allt jämställdhetsarbete ska bidra till att utjämna maktförhållandena mellan kvinnor och män. I jämställdhets-

arbetet måste vi ifrågasätta mannen och maskuliniteten som norm. Detta gäller i synnerhet de destruktiva dragen i den maskulinitet som nästan "fostrar till våld", genom en orimlig tolerans av pojkars och mäns våld. Ett våld som ofta med förödande konsekvenser riktar sig mot kvinnor och barn, men som också drabbar många män. Att se mäns våld mot kvinnor som uttryck för strukturellt och kulturellt förtryck innebär att våldet grundar sig på och upprätthåller manlig överordning och kvinnors och barns underordning.

Det är viktigt att samhället och kommunen agerar förebyggande men också att det finns väl anpassade former för att stödja, skydda och ge upprättelse till dem som hotats eller drabbats av våld. Barn löper risken att bli speciellt utsatta. När våldet riktas mot deras mamma är det mycket ofta så att barnen ser eller hör detta. Det finns dessutom en ökad risk att våldet också kommer att riktas mot barnen.

Socialtjänsten har ett lagstadgat ansvar att agera. Men många av de insatser som görs på det här området utförs av Kvinnojouren, Tjejjouren, Centrum mot våld i Umeå och Öppen Gemenskap i Umeå. Vänsterpartiet vill att kommunen satsar mer resurser för att stärka alla dessa viktiga verksamheter. I dagsläget är privata donationer avgörande för att Kvinnojourens ekonomi ska gå ihop. Detta strider mot Vänsterpartiets syn på en hållbar samhällsutveckling, där den gemensamma välfärden ska finansiera nödvändiga sociala skyddsnet för medborgarna. Också med tanke på långsiktighet, effektivitet och trygghet för både anställda och brukare, är det viktigt att kvinno- och tjejjouren får ett kontinuerligt ekonomiskt stöd som årligen indexuppräknas. Ett stort problem för både Kvinnojouren och Centrum mot våld är platsbrist. Vänsterpartiet anser att Umeå kommun bör tillhandahålla fler bostäder för våldsutsatta kvinnor och barn. Det kan också vara viktigt att undersöka om de erfarenheter, som gjorts inom Relationsvårdscentrum Stockholm (RVC), kan tillämpas också i Umeå.

Det är viktigt att tidigt stärka tjejer och deras självkänsla och ge dem verktyg för att kunna hantera obekväma situationer och stå på sig. Det är också viktigt att redan i ung ålder få utrymme att diskutera könsroller och jämställdhet. Under den gångna mandatperioden har Vänsterpartiet i samarbete med Tjejjouren därför sett till att alla tjejer i grundskolans årskurs 8 har erbjudits kurser i feministiskt självförsvar. Vi vill att detta projekt permanentas, dvs. att alla åttor i framtiden ska erbjudas att gå kurser i feministiskt självförsvar.

Olika former av förebyggande arbete har också stor betydelse. Skolan, idrottsrörelsen och många fler kan bidra till att pojkar och män ifrågasätter rådande maskulinitetsnormer. Vänsterpartiet anser att det också måste finnas offentligt organiserade behandlingsalternativ för de män, som söker hjälp för att hantera sin aggressivitet och sitt behov av att kontrollera "sin kvinna". Får mannen inte hjälp att förändra sådana beteenden är risken stor för att ytterligare kvinnor och barn drabbas. Därför är det viktigt att det finns tillräckliga resurser även på Mansmottagningen.

2.8 Ett varmt flyktingvälkommande

Vänsterpartiet vill att alla kommuninvånare ska bli väl bemötta oavsett etnisk och kulturell bakgrund. Vi arbetar för att kommunen ska gå bort från tankesättet om flyktingmottagande

och istället arbeta med integrationssamordning och välkomnande. Det är viktigt att vi som redan bor i Umeå kommun får större kunskap om och förståelse för flyktingarnas bakgrund, situation och upplevelser.

Därför har vi den här mandatperioden tagit tydliga grepp för att minska segregationen i Umeå. Vi har uppnått en jämnare spridning av de nyanlända barnen på våra skolor. Vi har även fått till stånd en översyn av introduktionsutbildningen för nyanlända. Vi är stolta över att i budgetförhandlingarna ha fått igenom att särskilda medel ska avsättas för nyanlända barn utan skolbakgrund och till barn med funktionsnedsättningar. Vi har också fått igenom beslut om att genomföra en särskild budgetanalys för att säkerställa jämställdhet (s.k. gender budgeting).

Som led i ett kontinuerligt arbete mot rasism och för integration anser Vänsterpartiet att Umeå kommun måste ta ett ansvar för att öka andelen anställda med invandrarbakgrund. Till exempel är det självklart för Vänsterpartiet att språk- och kulturkompetens ska vara en viktig meritfaktor vid anställning av personal inom socialtjänsten. Både bland politiker och kommunanställda måste andelen utlandsfödda bli större.

2.9 Under 2014-2018 ska Vänsterpartiet

- förbättra arbetsvillkoren för äldreomsorgens personal inte minst genom att arbeta för att avskaffa de delade turerna
- få ett slut på vinstdrivande företag inom välfärden i Umeå. När kontrakt löper ut ska verksamheten tas över av kommunen eller icke-vinstdrivande företag. Vi sätter oss inte i ett styre som fortsätter dagens privatiseringspolitik
- se till att Lagen om Valfrihet – LOV – inte tillämpas i Umeå. Hemtjänst ska inte drivas med vinstintresse
- stoppa alla försök till nedskärningar inom äldreomsorg, individ- och familjeomsorg.
- se till att samtliga verksamheter inom vård och omsorg implementerar den av Kommunfullmäktige antagna jämställdhetsstrategin samt att uppdragsplanen ska genomsyras av ett genusmedvetet arbetssätt
- se till att Umeå kommun i sitt budgetarbete tydligt prioriterar omsorgen om kommunens utsatta före kommunadministration, byggnationer och bilvägar
- verka för att förebyggande verksamheter mot alkohol- och drogmissbruk samordnas bättre i ett organiserat samarbete mellan polis, väktarföreningar, skattemyndighet, tull och Försäkringskassa
- se till att budget- och skuldrådgivningen i kommunen förstärks med en särskild handläggare som jobbar mot dem som har minderåriga barn
- verka för att personalen inom vård, skola och omsorg ska få utbildning i normkritiska perspektiv och HBTQ-frågor

- verka för att det i kommunen tas fram en policy för kunskap och kompetens i HBTQ-frågor
- verka för att i Umeå kommun genomföra en studie av segregationens karaktär, omfattning, orsaker och effekter,
- verka för att kunskap om etnicitets-, genus- och HBTQ-frågor görs till en integrerad del av skolundervisningen
- verka för att kompetens i HBTQ-frågor och ett normkritiskt förhållningssätt ska vara meriterande vid anställning av chefer och tjänstemän inom vård, skola och omsorg
- se till att Tjejjouren och kvinnojourerna får ett ökat och långsiktigt stöd från kommunen och garanteras ändamålsenliga och välskötta lokaler för sina verksamheter
- se till att alla tjejer i årkurs 8, som elevens val, erbjuds kurs i feministiskt självförsvar
- verka för att Umeå kommun tillhandahåller fler bostäder för individer utsatta för våld i nära relationer, ett våld som främst drabbar kvinnor och barn
- verka för att Umeå kommun ökar resurstilldelningen till Centrum mot våld med barnahus, kvinnofridsmottagning och mansmottagning
- verka för att kunskap om våld i nära relationer och om strategier för att undvika våld sprids i Umeå kommun
- se till att språk- och kulturkompetens beaktas vid anställning inom socialtjänsten
- verka för att Umeå kommun avsätter resurser för en informationssatsning kring rasism, dess uttryck och konsekvenser
- verka för att Umeå kommun avsätter medel till projekt som avser att förbättra rasifierade människors livsvillkor och möjlighet till demokratiskt inflytande.

3. En utbildning att lita på

3.1 En skola för alla

Vänsterpartiet vill lagstifta mot att ta ut vinster från skola och förskola. Resurserna ska i stället gå till mer personal och bättre kvalitet. De privata skolföretag, som är seriösa och sätter verksamheten främst, kan omvandla sig till bolag utan vinstintresse (SVB-bolag) och fortsätta jobba för en bra välfärd. De vars drivkraft är att plocka ut vinster får söka sig någon annanstans. Skolan ska styras av omtanke om eleverna.

Skolan har ett viktigt kompensatoriskt uppdrag. Den ska utjämna klasskillnaderna och bryta könsstrukturer och se till att alla elevers rätt till kunskap och utbildning förverkligas. Detta förutsätter inte bara särskilt stöd till utsatta grupper utan också att bostadssegregationen

kraftfullt motverkas. Vi behöver kunna gå tillbaka till den styrande principen om att man i första hand ska gå i den skola som ligger närmast hemmet.

3.2 Hög personaltäthet och fler specialpedagoger

Personalen måste ges bra förutsättningar för att kunna ge eleverna det stöd och den stimulans som behövs för att ta emot och söka kunskap. För att det ska vara möjligt behövs en hög personaltäthet. Det är viktigt inte minst för att alla barn ska kunna känna sig trygga. Vänsterpartiet har under innevarande mandatperiod ökat lärartätheten i Umeå inom såväl för- och grundskolan som gymnasiet. Men lärartätheten behöver ökas ytterligare och det är då framför allt fler speciallärare och specialpedagoger som ska anställas.

Studie- och yrkesvägledning i grund- och gymnasieskola måste förstärkas för kunna ge inte minst elever från hem med mindre kunskaper om skola och arbetsmarknad goda möjligheter att göra väl underbyggda val.

3.3 Mindre grupper i förskolan

Inom förskolan krävs förutom hög personaltäthet också att barngrupperna hålls på en rimlig nivå. Detta för att en god pedagogisk verksamhet ska vara möjlig. Under den senaste mandatperioden har vi arbetat hårt för att minska barngruppsstorlekarna till i genomsnitt 15 barn per avdelning och vi har nått en bra bit på vägen. Vi vill slutföra det arbetet om vi får förtroendet att styra Umeå under kommande mandatperiod.

3.4 Satsa på fritidshemmen

Fritidshemmen är en del av skolväsendet med uppdrag att stimulera barns utveckling och lärande och att erbjuda en meningsfull fritid med tid för rekreation. För barn som lever i utsatta miljöer har fritidshemmen en särskilt stor betydelse. Tillgången till den skolbarnsomsorg, som fritidshemmen erbjuder, får därför inte begränsas av vårdnadshavarnas ekonomiska förutsättningar. Många larmrapporter från Skolverket och upprop från fritidspedagoger vittnar om alltför stora barngrupper, höga avgifter och andra brister i förutsättningarna att erbjuda barn en verksamhet med hög kvalitet. Behoven att utveckla verksamheten är särskilt stora för barn mellan 10 – 12 år så att de kan erbjudas en åldersadekvat fritidsverksamhet.

3.5 Uppvärdera skolan som arbetsplats och miljö

Skolan är en av samhällets viktigaste arbetsplatser. Vänsterpartiet vill se en bra arbetsmiljö för både elever och personal. När det till exempel är 23 grader i korridorerna i stadshuset är det inte rimligt att det bara är 17 grader i korridorerna i skolan. Elever och lärare borde åtminstone inte ha det sämre än politiker och tjänstemän.

3.6 Genusperspektiv i förskolan

Vänsterpartiet har sett till att det startar en genusförskola i Umeå under hösten 2014 i Umeå där personalen ges tid och redskap att utveckla sitt jämställdhetsarbete genom att studera sitt

könsrelaterade beteende gentemot barn. Vi vill att denna kunskap sprids och görs lättillgänglig inom övriga delar av förskoleverksamheten i kommunen.

3.7 En musikskola för alla

Alla barn, oavsett ekonomi eller social ställning, ska ges möjlighet att delta i musikskolans verksamhet. För att detta ska bli möjligt måste avgifterna till musikskolan på sikt tas bort. I ett första steg vill vi införa en maxtaxa i musikskolan på 300 kronor per termin och barn.

3.8 Under 2014-2018 ska Vänsterpartiet

- se till att satsningar görs för att höja personaltätheten i skola, förskola och fritidshem,
- se till att det anställs fler speciallärare och specialpedagoger,
- se till att studie- och yrkesvägledningen ges mer resurser,
- se till att målet om högst 15 barn i genomsnitt per grupp i förskolan uppnås,
- verka för att minska antalet barn per grupp på fritidshemmen med bibehållen personaltäthet,
- verka för ökade resurser för att utveckla fritidsverksamheten och möjliggöra en förbättrad pedagogisk verksamhet för barnen,
- se till att kostnadsfri pedagogisk lunch införs för personalen i förskolan,
- säkra att temperaturen i skolorna är minst densamma som temperaturen i stadshuset,
- verka för att avgiften till musikskolan sänks till 300 kr per termin.

4. En meningsfull fritid

4.1 En meningsfull fritid för barn och unga

Under den gångna mandatperioden har Vänsterpartiet arbetat för att alla i kommunen ska ha tillgång till en meningsfull fritid. Vi har arbetat för utveckla ett rikt friluftsliv där närheten till natur och grönområden är viktig. Vi har stöttat ett föreningsliv som prioriterar barn och ungdomars engagemang. Vi har också arbetat för att fritidsgårdarna, Hamnmagasinet och exempelvis Kedjan på Ersboda ska ges så bra förutsättningar som möjligt. Äventyrslekparken på Ersboda kom till på initiativ av Vänsterpartiet.

Vi vill använda satsningar på fritidsområdet till att jämna ut de skillnader, som beror på kön, etnicitet eller klass, som finns i samhället. Vi vill därför särskilt prioritera vissa bostadsområden i Umeå och rikta in oss på ungdomar ur utsatta grupper.

Med nära 800 föreningar är Umeå en av Sveriges mest föreningstäta kommuner. Föreningarna engagerar en mängd människor med olika intressen i olika åldrar. För Vänsterpartiet är det särskilt viktigt att föreningar som engagerar barn och ungdomar får ett bra stöd och det kom-

munala aktivitetsbidraget är stommen i detta. När det gäller det lokala aktivitetsstödet för idrottsföreningar har Vänsterpartiet arbetat för att kommunen ska behålla den övre åldersgränsen 20 år, så att barn och unga ska gynnas så mycket som är möjligt. Det kommunala aktivitetsstödet har haft samma nivå under många år. Nu är det dags att aktivitetsstödet höjs och indexeras.

4.2 Tjejers idrottande i fokus

Vänsterpartiets jämställdhetsarbete har under den gångna mandatperioden bland annat inneburit att Fritidsnämnden med hjälp av könsuppdelad statistik följer verksamheterna och de kommunala föreningsbidragen ur ett jämställdhetsperspektiv. Det arbetet ger underlag till en mer jämställd fördelning av resurserna inom fritidsverksamheten. Vi arbetar för att tjejers idrottande ska ges lika stora resurser som killars.

4.3 Ett nytt kommunalt badhus

Under den gångna mandatperioden fattades beslut om byggandet av ett nytt badhus. Vänsterpartiet hade velat se en annan placering av det nya badhuset än inne i centrum. Vi är dock övertygade om att när det står färdigt kommer det inte minst att vara uppskattat av många barnfamiljer, motionärer och simsporten i hela Norrland. Vänsterpartiet har varit drivande i beslutet att det nya badet ska drivas i kommunal regi. Alla partier i Fritidsnämnden ställde sig så småningom bakom det beslutet.

4.4 Ett motionsälskande Umeå

Intresset för motion och större idrottsevenemang är stort i Umeå. Väldigt många Umeåbor motionerar i olika former. I kommunen finns många anläggningar i kommunal- och föreningsdriven regi. Vänsterpartiet står också bakom stödet till motionsspår, idrottshallar och konstgräsplaner. Dessa anläggningar är uppskattade bland många barn och ungdomar men också av många motionerande Umeåbor. Det är viktigt att flera anläggningar har kunnat hållas öppna för s.k. drop-in och spontanidrott för barn och ungdomar.

4.5 Fritid i närområdet

De flesta tillbringar fritiden i sin närmiljö. Därför är det viktigt att det finns goda möjligheter till en aktiv fritid i bostadsområdena. Inte minst ur ett folkhälsoperspektiv är det viktigt med ökade möjligheter till spontanidrott och annan fritidsverksamhet i närmiljön. Tillgängligheten ska vara god och det ska vara enkelt att motionera eller komma ut. För dem som behöver åka en bit för att komma till en anläggning ska vi jobba för att kollektivtrafiken förbättras. Det gäller bland annat ridsportanläggningarna.

Det är viktigt att nya idrottsplatser byggs/anläggs i närheten till bostadsområden och att detta sker i samarbete med skolan.

Fritidsgårdarna är en kommunal angelägenhet, som inte minst riktar sig till barn och ungdomar, som inte är föreningsanslutna. Den samverkan, som finns mellan fritidsgårdar, skola, socialtjänst, polis och ungdomsmottagning, är viktig.

4.7 Umeå behöver ett Gymnastikens Hus

Ett område inom idrotten som tyvärr fått stå tillbaka under många år är olika former av gymnastik. Idag har gymnastiken inte ändamålsenliga lokaler; det saknas till och med förvaringsutrymmen för redskap. Ett par hundra barn, som skulle vilja delta i gymnastikföreningarnas aktiviteter, ges inte den möjligheten. Gymnastik är en idrott som domineras av tjejer. Det finns ritningar för ett gymnastikens hus vid Dragonskolan; lokaler som även skulle kunna användas av andra idrotter.

4.8 Under 2014-2018 ska Vänsterpartiet

- se till att ett gymnastikens/motorikens hus byggs senast 2015-2016,
- se till att ersättningen i det kommunala aktivitetsstödet höjs och att det tillåts ske en årlig uppräknings,
- se till att fler kommunala lokaler öppnas för föreningsverksamhet och spontanidrott,
- se till att kollektivtrafiken förbättras till och från olika anläggningar,
- se till att det ges fortsatta ekonomiska förutsättningar för fritidsaktiviteter för barn och unga i kommunal eller föreningsdriven regi under loven,
- se till att fritidsgårdarna även fortsättningsvis ska vara helt avgiftsfria.

5. Satsa på kulturen!

5.1 Kultur för alla

Tillgången till kultur ska inte vara beroende av klass, kön eller etnicitet. Alla ska ha tillgång till högklassig och professionellt framställd kultur men också ha möjlighet att själv få utöva olika former av kultur. Vi vill se till att fler kulturskapare ska kunna leva på sitt konstnärliga arbete.

5.2 Fri kultur

Vänsterpartiet arbetar för konstnärers rätt att uttrycka sig fritt utan censur eller repressalier från stat och myndigheter. 2011 beslutade fullmäktige att Umeå ska vara en fristadskommun för författare och andra skribenter som förföljs på grund av sitt arbete. Vänsterpartiet har fått igenom att Umeå kommun ska bredda begreppet fristad, så att det även omfattar serietecknare, bildkonstnärer, musiker och andra kulturskapare. Vi vill att Umeå ska bli en fristad för alla typer av förföljda kulturarbetare. Principen om konstnärlig frihet är en grundbult i en demokrati.

5.3 Kommunen måste ta ansvar för kulturlivet

Vänsterpartiet vill utveckla och stödja levande kulturverksamheter för umebor i alla åldrar och i alla delar av kommunen genom ett förbättrat och utökat stöd till förenings- och fritidsverksamhet på kulturområdet. Vi vill också utöka stödet till biblioteken.

Vi vill stödja olika kulturfestivaler och andra initiativ för att fördjupa kulturlivet och att kommunen ska se över sitt stöd till sådana arrangemang för att kunna prioritera stöd som riktar sig till ungdomar och dessutom är gratis och alkoholfria.

Vänsterpartiet bland också verka för fler öppna väggar för att utöva graffiti.

Umeås teaterliv är levande och bygger till stor del på engagemang i fria teatergrupper. Vänsterpartiet vill förstärka stödet till de lokala, fria teatergrupperna så att fler ungdomar kan nås.

Sagateatern har varit och är mycket betydelsefull som scen för teater, dans och musik och dessutom för åtskilliga repetitioner och föreningsaktiviteter. Vi vill att den renoveras och fortsatt används för kulturverksamhet med kommunalt stöd. Om detta visar sig omöjligt måste verksamheterna få vara kvar i Sagateatern tills en ny och godtagbar lösning har hittats för samtliga lokala aktörer, som idag nyttjar teatern.

Dansen är av tradition stark i kommunen. Vi anser att stödet måste utökas så att fler barn och unga, såväl pojkar som flickor, ges möjlighet att delta i dansverksamhet.

Vi stödjer det breda musikliv som finns i kommunen i form av festivaler och musikföreningar. Vi vill att fler får möjlighet att utöva sitt musikintresse. För det krävs bland annat fler replokaler för unga samt en utökad verksamhet i musikskolan.

Musikprojektet El Sistema är en viktig del i arbetet att nå ut till barn på Ålidhem och Ersboda. Genom El Sistema får idag 240 sexåringar i dessa stadsdelar möjlighet att möta engagerade musiklektörer som ger undervisning i sång rytmik och musiklek. Vänsterpartiet arbetar för att detta viktiga projekt får fortsatt ekonomiskt stöd.

5.4 Återuppbygg Apberget!

Det är viktigt att det i Umeå finns centrala platser där yttrande- och mötesfrihet, kultur och politik fritt kan komma till uttryck. I Umeå har Apberget varit en sådan plats. Apberget har ett högt symbolvärde och har haft en viktig funktion som en icke-kommersiellt styrd mötesplats och som en plats i solen öppen för alla. För Vänsterpartiet är det därför självklart att Apberget återställs.

5.5 Under 2014-2018 ska Vänsterpartiet

- öka stödet till kulturlivet i Umeå,

- verka för att mer resurser satsas på handikappanpassning, större tillgänglighet och barnbiblioteksverksamhet,
- vidareutveckla stadsdelsbiblioteken och kulturcentrum för barn och unga,
- verka för att Umeå får fler lagliga graffittiväggar,
- utöka stödet till Sagateatern och/eller till de lokala aktörer som idag har verksamhet där,
- se till att fler replokaler och fler fria scener för dans och musik etableras i stadsdelarna,
- verka för att musikprojektet El Sistema får fortsatt ekonomiskt stöd,
- verka för att Umeå kommun använder Kvinnohistoriskt museum som en plattform för att lyfta kvinnors livsvillkor,
- verka för att en återuppbyggnad av Apberget sker.

6. Trygga jobb och ett mänskligt arbetsliv

6.1 Kommunen som arbetsgivare

Vänsterpartiet har under många år arbetat för att Umeå kommun ska erbjuda högre löner och tryggare jobb. Vi har drivit igenom en lönesatsning för de med lägst lön i kommunen, vilket i praktiken har inneburit en höjning av kvinnors löner. Vi nöjer oss inte med det. Vi ställer kravet att ingen anställd inom Umeå kommun ska kunna tjäna mer än fyra gånger så mycket, som den som tjänar minst.

Vänsterpartiet har även drivit igenom att alla som arbetar inom Umeå kommun ska ha rätt till heltid, men fortfarande finns det arbete kvar för att säkerställa denna rättighet på ett sätt som inte försämrar arbetsmiljön. Vänsterpartiet har sett till att ungdomar på gymnasiet har erbjudits sommarjobb och den satsningen kommer vi att fortsätta. Sommarjobb för unga ger erfarenheter inför ett kommande yrkesliv och är en meningsfull aktivitet under sommarmånaderna.

Inom mansdominerade yrken är det vanligt att man får arbetskläder, men inom kvinnodominerade yrken är det långt ifrån självklart. Vänsterpartiet har sett till att kommunen betalar för förskolepersonalens arbetskläder men motsvarande åtgärder behöver införas inom andra verksamheter.

Diskriminering av människor med utländsk härkomst får inte förekomma inom Umeå kommun. Som ett led i att förhindra diskriminering vid anställningar kräver vi därför att alla arbetsansökningar ska avidentifieras.

6.2 Jämställd arbetsmarknad

Löneskillnader mellan män och kvinnor finns i hela Sverige och under den borgerliga regeringen har skillnaderna ökat. Kvinnor utgör en majoritet av personalen inom den kommunala sektorn och där har vi möjlighet att höja lönerna. Vänsterpartiet vill säkerställa lika lön för lika arbete och minska löneskillnaderna i Umeå kommun.

Ett annat stort problem inom kvinnodominerade yrken är att alltför många inte har rätt till heltid. Fortfarande annonseras deltidsarbeten ut och en alltför många är timanställda. Vänsterpartiet kommer att fortsätta att driva frågan för att säkerställa att rätten till heltid omfattar alla som är anställda inom kommunen.

6.3 Sex timmars arbetsdag

Inom många kommunala sektorer är sjukskrivningstalen alldeles för höga. Arbetsbelastningen och stressen är hög. Vi vet att detta främst gäller inom kvinnodominerade områden. Vårt svar på detta är krav på sänkt arbetstid och ökat inflytande på jobbet. Vänsterpartiet har i många år nationellt drivit kravet på sex timmars arbetsdag med bibehållen lön och nu vill vi genomföra projekt med förkortad arbetstid i kommunen. Om Vänsterpartiet får starkare nationellt inflytande kan vi förhoppningsvis genomföra detta i större skala. Det är viktigt att en sådan försöksverksamhet kan bedrivas under så lång tid att effekterna ska bli tydliga och möjliga att utvärdera. Vi ser gärna att projekt med förkortad arbetstid genomförs på kvinnodominerade arbetsplatser, exempelvis inom äldreomsorgen.

6.4 Stopp för otrygga anställningar

Bemanningsföretag innebär en stor otrygghet för de anställda och en försvagning av fackligt inflytande. Därför kommer Vänsterpartiet att driva frågan om att kommunen inte ska använda sig av bemanningsföretag.

Den arbetsmarknadspolitiska åtgärden Fas 3 sätter människor i en fruktansvärt utsatt situation. Vänsterpartiet Göteborg har ersatt Fas 3 med kommunala arbeten med kollektivavtal och rätt till heltid. Det vill vi göra också i Umeå.

6.5 Krav vid upphandlingar

Upphandlingar av allt från mat till förskolor, omsorg, bostadsbyggande och kollektivtrafik är en otroligt viktig politisk fråga där kommunen kan göra stor skillnad. På Vänsterpartiets initiativ har Umeå nu blivit en "Fair Trade City". Tyvärr är dock upphandlingskravet ofta ett kryphål som utnyttjas för en försämrad personalpolitik. Umeå kommun måste vid upphandling ställa krav på att samma personalpolitiska mål som gäller för kommunen ska gälla. Heltid ska vara en rättighet och deltid en möjlighet och de anställda ska ha kollektivavtal och

meddelarskydd. Försämrade arbetstider och löner får inte bli ett konkurrensmedel för de privata entreprenörerna. Kommunen måste också ställa krav på miljömässig hållbarhet, tillgänglighetsanpassning samt jämställdhets- och mångfaldsplaner.

6.6 Vita jobb

Skatteflykt, ekonomisk brottslighet och utnyttjande av människor i en utsatt situation måste aktivt motarbetas. I Malmö används modellen ”Vita jobb”, som har tagits fram i samarbete mellan olika fackföreningar. ”Vita jobb” är ett verktyg mot svartarbete och social dumping vid offentlig upphandling. Vänsterpartiet kommer att driva frågan om att den används vid alla upphandlingar i Umeå kommun.

6.7 Under 2014-2018 ska Vänsterpartiet

- ta bort löneskillnader mellan kvinnor och män i kommunen,
- se till att Umeå kommun alltid ger anställda rätt till heltid och deltid som möjlighet,
- se till att det vid offentliga upphandlingar ska krävas fullvärdiga svenska kollektivavtal och meddelarfrihet,
- se till att det vid offentliga upphandlingar ska krävas att personalen tas över av det företag som vinner anbudet, ett så kallat personalövertagande,
- verka för ingen anställd i Umeå kommun ska kunna tjäna mer än fyra gånger så mycket som den som tjänar minst,
- genomföra ett storskaligt projekt med 6-timmars arbetsdag inom kommunen,
- verka för att fler som arbetar inom kommunen får gratis arbetskläder,
- se till så att alla arbetsansökningar till kommunen avidentifieras,
- verka för att förbjuda användandet av bemanningsföretag inom kommunen,
- ersätta Fas 3 med kommunala arbeten med rätt till heltid och kollektivavtal.

7. Ren luft, friskt vatten, grön natur

7.1 Klimatkrisen kräver handling

Det krävs politisk styrning för att lösa miljöproblemen. Kommersiella intressen kan inte tillgodose alla invånares intressen och heller inte värna om naturen. Offentliga myndigheter, kommuner och landsting har starka verktyg till sitt förfogande för att driva på utvecklingen för ett klimatneutralt samhälle. Vi vill att Umeå kommun tar täten i denna utveckling.

I Umeå finns kustvatten, sjöar och vattendrag, som är viktiga för bad, fiske och friluftsliv. I våra vatten lever en mångfald av organismer. Dessvärre finns idag många hot mot vattnet och dess växt- och djurliv - bland annat övergödning och giftiga utsläpp. Det långsiktiga behovet av rent dricksvatten måste gå före annan markanvändning t.ex. grustäkter, terrängkörning och spridning av kemiska bekämpningsmedel.

7.2 Umeås luft förstör vår hälsa

Umeå har problem med dålig luftkvalitet vilket till stor del beror på trafik med bensin- och dieseldrivna fordon. Dessa luftmiljöproblem finns i störst omfattning kring några gator i Umeås centrala delar. Speciellt vintertid - då problemen är som störst - överskrider föroreningarna ofta miljökvalitetsnormerna. Det gäller särskilt halterna av kvävedioxid och partiklar. Luftföroreningarna innebär förkortad livslängd och är särskilt farliga för barn och de med hjärt- och lungbesvär. Dessutom skadar föroreningarna byggnader och växtlighet.

Sämst är luften i centrala Umeå. Vänsterpartiet har därför tryckt på för att införa ett genomfartsförbud för tung trafik genom centrum. Genomfartsförbudet infördes hösten 2013 och redan efter två månader hade den tunga trafiken i centrum minskat med en femtedel.

En annan viktig åtgärd för att åstadkomma renare luft har varit den miljözon för tung trafik som äntligen blev verklighet 2014, och som Vänsterpartiet jobbat hårt för att få igenom.

7.3 Minska biltrafiken

Vänsterpartiet menar att vi måste våga ställa om från biltrafik till gång-, cykel- och kollektivtrafik. Samtidigt är det politikernas ansvar att omställningen sker så smidigt som möjligt för kommuninvånarna. För att lösa detta problem krävs åtgärder som minskar trafiken i stället för motorvägsbyggen som ökar den. Väg nätet måste utvecklas så att det gynnar dem som väljer att åka kollektivt, går eller cyklar. Hela kommunen måste därför knytas samman med ett fungerande cykel- och gångbanenät. Miljövänliga alternativ måste krävas när skolskjutsar, färdtjänst och andra kommunala transporter upphandlas.

Vänsterpartiet har tryckt på i kommunens arbete och planering för att begränsa biltrafiken i Umeå. I vår parkeringsstrategi har vi lagt fast kommunens arbete för att flytta ut parkering från centrala Umeå. Planer finns för pendelparkeringar i stadens utkanter, med satsningar på "Park & bike" och "Park & ride". En sådan parkering har redan förverkligats, nämligen nyttjandet av parkeringskällaren på Nolia, där kommunen, UPAB och Be Green anlagt bra cykelparkering och vidtagit uppmuntrande åtgärder för dem som parkerar där och cyklar resten av vägen in till staden. Dessa satsningar tillsammans med åtgärder som sänkta hastigheter och avsmalnade gator har varit viktiga steg på vägen till minskad biltrafik i tätorten.

Under den gångna mandatperioden har vi varit med om att driva igenom ett försökssystem med gröna parkeringsfriköp. Det innebär att byggnationer av fastigheter innehållande arbetsplatser får 40 % lägre krav på antalet parkeringsplatser de behöver bygga, i utbyte mot att de gynnar och underlättar för de som arbetar i fastigheten att ta cykeln till jobbet men också att pengar satsas i en kollektivtrafikfond för de som arbetar i fastigheterna. Tanken är att minska miljöpåverkan och förbättra luftmiljön i centrum. Vi vill under kommande mandatperiod permanenta denna försöksverksamhet.

Vänsterpartiet vill vidareutveckla det arbete som Umeå kommun utför genom projektkontoret ”Be Green”, vilket går ut på att verka för att medborgare ställer om sitt levnadssätt till att bli mer ekologiskt hållbart. En del i detta projekt handlar om attitydförändringar till hur medborgarna förflyttar sig i staden. Detta är speciellt viktigt i Umeå, då en av många metoder för en bättre miljö i centrum, innebär att vi slutar att ta bilen och i stället går, cyklar eller tar bussen.

7.4 Främja cyklandet

Umeå blir en allt cykelvänligare kommun. Enligt en undersökning från Cykelfrämjandet och If Skadeförsäkring är Umeå näst bäst i Sverige när det gäller cykelvänlighet. Detta är ett resultat av medvetna politiska satsningar för att främja cykelframkomligheten där Vänsterpartiet varit pådrivande. Alla stadsdelar kan nu nås med cykel. Vänsterpartiet har fått igenom att kommunen initierat ett cykelforum, där organisationer, politiker och tjänstemän diskuterar och planerar hur Umeå ska bli en ännu bättre cykelstad.

För att förstärka cykelns ställning som ett självklart transportmedel har vi också under mandatperioden infört en cykelnorm i form av att krav på cykelparkeringar ställs när nya fastigheter byggs.

Vår målsättning är att gång- och cykelbanenätet ska vara säkert och väl underhållet. Den gångna mandatperioden har vi arbetat för att öka underhållet och reparera gång- och cykelbanorna främst på Ersboda- och Marieområdet. Vi har också medverkat till att cykel- och gångtrafiken har fått fler planskilda korsningar över motortrafikleder och järnvägar; 90 % av cykelvägarna är nu skilda från bilvägarna. Vänsterpartiet trycker på för att ställa om från biltrafik till gång-, cykel- och kollektivtrafik för bättre folkhälsan och miljö.

7.5 En kollektivtrafik för alla

En utvecklad och pålitlig kollektivtrafik är naturligtvis ett måste för att folk ska kunna välja bort bilen. Genom att göra kollektivtrafiken förmånligare, både vad gäller pris, turtäthet och bekvämlighet, har Umeå kommun lyckats få fler Umeåbor att lämna bilen hemma. Sedan Vänsterpartiet kom till makten 2010 har Umeå kommun tillskjutit 50 miljoner extra till kollektivtrafiken i Umeå. Med dessa medel har vi köpt fler bussar, utökat antalet linjer, ökat turtätheten betydligt och lagt om trafiken till stomlinjer till halvexterna köpcentra. Umeå har fördubblat antal resande med kollektivtrafik sedan 2005. Det är en fantastisk framgång som saknar motstycke i Sverige, och som vi kan vara stolta över. Det är viktigt att vi de kommande åren fortsätter bygga ut antalet linjer, förbättra turtätheten och hålla priserna på kollektivtrafiken lågt.

En bättre kollektivtrafik gynnar också de grupper som inte har tillgång till bil, som unga, funktionsnedsatta, äldre, studenter, invandrare, lågavlönade och kvinnor. En nolltaxa skulle vara ett ytterligare sätt att kraftfullt öka kollektivtrafiken, det vill säga att den enskilda inte måste betala någonting när hen kliver på bussen. Vänsterpartiet ser positivt på en nolltaxa i kollektivtrafiken. Men den måste finansieras med i huvudsakligen statliga pengar för att vara möjlig. Därför har Vänsterpartiet nationellt i riksdagen föreslagit att försök ska genomföras med sk klimattaxa, som är en nolltaxa i kollektivtrafiken, i ett antal försöksområden. Vi vill

att Umeå kommun ska vara ett sådant försöksområde. Tills detta är möjligt arbetar vi med att hålla nere priserna på kollektivtrafiken.

7.6 Schyssta villkor för lokaltrafikens anställda

Sedan ett antal år tillbaka upphandlar Umeå kommun utförare av lokaltrafiken. Såväl resenärer som busschaufförer kan vittna om att service, miljöhänsyn och framförallt arbetsmiljön har blivit lidande av detta. Vänsterpartiet vänder sig emot denna privatisering av en viktig samhällsservice. Vi vill istället att kommunen tar över driften av lokaltrafiken. Då ett sådant övertagande inte har varit politiskt möjligt under den senaste mandatperioden, har vi istället verkat för att personalens villkor tillgodosetts under upphandlingen. Vårt krav har inneburit att trafikutövaren åtagit sig att överta den föregående trafikutövares personal, att samarbeta med fackliga organisationer samt att följa reglerna i lag (1982:80) om anställningsskydd och lag (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet. Vi har också sett till att kraftfulla miljö- och arbetsmiljökrav ställs när lokaltrafiken upphandlats och har jobbat för att fler av Umeås lokalbussar ska gå på el.

7.7 Pendeltåg till Holmsund

Under mandatperioden har pendeltåg börjat rulla mellan Umeå och Vännäs, vilket är ett stort framsteg för regionen och miljön. Vänsterpartiet vill att den framgången utvidgas till att också omfatta Holmsundspendlarna.

7.8 Vegetariskt! För djuren, klimatet och hälsan

Vänsterpartiet arbetar för att stärka djurskyddet och respekten för djur som kännande varelser. Nationellt jobbar vi för att djurskyddslagen stärks så att fler djur inom animalieproduktionen får möjlighet till utevistelse och naturligt beteende. Vänsterpartiet verkar även för att djurtransporterna ska bli färre, bättre och kortare genom ökade kontroller och stöd för produktionsformer utan transporter.

Köttproduktionen står ensam för 20 % av världens totala koldioxidutsläpp. Det är mer än hela transportsektorn. En seriös och trovärdig klimatpolitik måste därför innefatta en vilja att öka andelen vegetarisk kost även på kommunal nivå. Vi i Vänsterpartiet medverkade under förra mandatperioden till att en vegetarisk dag per vecka infördes i skolan. Detta vill vi nu utvidga till andra verksamheter inom kommunen. För att öka medvetenheten om och viljan att minska köttkonsumtionen vill vi också att kökspersonal i kommunens verksamheter vidareutbildas i vegetarisk kosthållning.

På kommunal nivå kan Umeå se till att kommunen upphandlar närproducerade och ekologiska produkter till sina verksamheter. Forslundagymnasiet i Umeå har lagt om till ekologisk mjölkproduktion. Vänsterpartiet vill att Forslundagymnasiet helt ska lägga om till ekologiska brukningsmetoder inom sitt skolorjordbruk samt att fler blivande och etablerade bönder i kommunen får utbildning i ekologisk djurhållning.

7.9 Livskvalitet i närområdet

När nya bostadsområden skapas är det viktigt att behålla eller möjliggöra grönytor. Genom att utveckla grönområden skapas bostadsnära mötesplatser och områden för spontanidrott som är en viktig del av friskvården. Grönytor i närområdet stimulerar till en mer aktiv fritid och höjd livskvalitet. Vänsterpartiet har verkat för att öka antalet gröna ytor i Umeå och bland annat har parkerna och grönområdena i staden mellan broarna utvecklats och utvidgats.

7.10 Kulturmarker och fågelliv

I Umeå kommun finns en mängd olika naturmiljöer till exempel det unika älvdeltat, som är en av Norrlands viktigaste våtmarker och rastlokaler för fågel. Tavelsjömassivet, också det unikt i sitt slag, erbjuder mäktiga bergsbranter med grottor och stup, stora skogar med trolska tjärnar, varierat djurliv och intressant flora. I Umeå kommun är dock endast 1,5 procent av skogsmarken skyddad i form av naturreservat eller biotopskydd. Inom Umeå kommun finns ännu inget kulturreseptat. Vänsterpartiet slår vakt om vår kustnära natur och den kulturhistoria som finns i vår närhet, exempelvis Norrbyskär och Holmön.

Holmön och Ängesön är Sveriges i särklass rikaste områden för häckande skärgårdsfågel. Av det skälet har Naturvårdsverket konstaterat att det är mycket olämpligt att bygga en vindkraftspark där. Vänsterpartiet är emot vindkraftverk på Holmön. Det finns många områden i kommunen som är betydligt mer lämpade för vindkraft.

7.11 Under 2014-2018 ska Vänsterpartiet

- arbeta för att turtätheten och linjesträckningarna i kollektivtrafiken byggs ut och förstärks,
- verka för att lokaltrafiken genomför ett försök med nolltaxa,
- verka för att kommunen återtar lokaltrafiken i egen regi för att förtydliga ansvaret och förbättra arbetsmiljön,
- verka för att hela Umeå stads bussflotta börjar ställas om till eldrift,
- verka för att pendeltåg inrättas längs sträckan Holmsund-Umeå,
- permanenta försöket med gröna parkeringsköp,
- se till att Umeå kommun gör årliga kommunala klimatbudgetar som ett verktyg för att minska utsläppen av klimatgasutsläppen,
- se till att cykel- och gångtrafiknätet byggs ut till fler kommunaldelar,
- se till att Umeå kommun inför jämställd snöröjning, vilket innebär att gång- och cykelvägar prioriteras,

- se till att Forslundagymnasiet lägger om till helt ekologiska brukningsmetoder i sitt jordbruk, och att de produkter som Forslundagymnasiet produceras köps in av Umeå kommuns Måltidsservice som närproducerad mat till kommunens skolor och äldreboenden,
- värna skyddsvärda natur- och kulturområden,
- stoppa planerna på vindkraftverk på Holmön,
- verka för att två nya parker/grönområden skapas och värnas: en vid Tegsidan vid kyrkobron och en på södra Ålidhem mot älven,
- verka för att det införs vegetariska dagar, likt den i skolan, i fler av kommunens verksamheter.

8. Rätten till ett eget hem

8.1 Vi bygger bort bostadsbristen

Bostadsbristen i Umeå är stor och kön lång. Det behöver byggas betydligt fler bostäder i Umeå. Det kommunalt ägda AB Bostaden behöver bygga fler lägenheter för att säkerställa ett bra boende för alla. Därför vill vi att Bostaden i snitt ska bygga minst 200 nya hyreslägenheter per år. Bostadsbristen i Umeå är idag cirka 1000 bostäder, men för att klara befolkningsökningen krävs att det årligen byggs ytterligare 500 bostäder. Därför kommer Vänsterpartiet att driva kravet på att bygga bort detta underskott. Med nuvarande befolkningsutveckling innebär detta att kommunen redan nu behöver planera för 3000 nya bostäder.

Staten har under alliansregeringens styre praktiskt taget övergivit bostadspolitiken genom att hävda principen att ”marknaden ska fixa bostadsfrågan”. Samtidigt har regeringen försvårat för kommunerna att styra samhällsplaneringen där byggandet av bostäder ingår. Att staten därutöver via länsstyrelserna ställer olika krav i olika delar av landet försvårar byggandet av fler bostäder i exempelvis Umeå. Till detta ska läggas att det är ett litet fåtal stora företag i byggbranschen som dominerar marknaden. Högerregeringens ensidiga gynnande av privatägda bostäder innebär att hyresrätten diskrimineras. Vi vill att dagens skatteskillnader mellan olika boendeformer avskaffas.

På riksplanet vill Vänsterpartiet att det införs ett statligt investeringsstöd för att stimulera byggande av miljövänliga hyresrätter till rimliga hyror. I Umeå vill vi fortsätta arbeta för att släppa in fler små och lokala byggbolag också för att minska beroendet av de få stora bolag som idag dominerar marknaden. Vi vill därtill öka den gemensamma och demokratiska makten över byggandet genom att därest det är möjligt att starta ett kommunalt ägt byggföretag, eller möjliggöra byggande i AB Bostadens egen regi.

Vi ser inte utförsäljningar av AB Bostadens fastighetsbestånd som en lösning på bostadsbristen. Utförsäljningar medför stora risker för till exempel ökad segregation, högre hyror och minskad möjlighet att bygga flera hyreslägenheter genom AB Bostaden. Andra kommuner som genomfört stora utförsäljningar av allmännyttans bestånd har ofta också drabbats av oseriösa köpare som inte genomfört tillräckligt underhåll av fastigheterna.

Umeå ska vara en tillgänglig stad där ingen vräks från sin lägenhet utan att en alternativ bostad är ordnad, där våra barn kan växa upp och känna en trygghet i sin bostad, där hemlöshet bekämpas genom att bygga bort bostadsbristen och där fler platser på stödboenden garanteras.

8.2 Hyror, hyresnivåer och underhåll

Genom AB Bostaden kan vi utnyttja de möjligheter som finns att pressa ner hyreshöjningar och få till stånd hyressänkningar i den mån det är möjligt både för kommunalt och privat ägda bostäder. Särskilt viktigt är detta vid upprustningen av miljonprogrammets fastigheter där kostnaderna för bristande underhåll inte får vältras över på de som bor där nu. Vid renoveringar i allmännyttan ska onödiga standardhöjningar i det längsta undvikas. Bilägarna i allmännyttan ska betala sina egna kostnader för bilparkering och deras parkeringsplatser ska alltså inte subventioneras av allas hyror.

Vi vill genom att ställa krav vid markfördelning genomföra projekt där den kommande hyresnivån ingår som ett centralt kriterium vid beslut om vilket företag som ska få bebygga marken. Detta för att försöka pressa ner hyresnivåerna vid nybyggnationer och visa att det går att pressa ner kostnader om viljan finns. Detta ska inte leda till sämre kvalitet i boendet eller att tillgänglighetskrav åsidosätts.

En stor del av dagens hyresskillnader mellan hyresrätter och andra boendeformer beror på dagens högerpolitik. Vi delar Hyresgästföreningens linje att den så kallade ”hyresskatten” ska avskaffas; en ”hyresskatt” som innebär att en nybyggd trea som är hyresrätt kostar cirka 2 000 kronor i månaden mer än en privatägd lägenhet av samma storlek. För att ändra detta krävs en ny bostadspolitik där bostaden ses som en social rättighet.

8.3 Höj standarden på studentbostäderna

Idag finns skillnader inom AB Bostaden mellan lägenheter och korridorsboende för studenter när det gäller renovering. Denna skillnad har lett till dagens dåliga underhåll av studentkorridorer. För lägenheter inom allmännyttan avsätts varje år pengar till renoveringar som tapetsering och golvbyte. Vi vill att ett likvärdigt system med avsättningar till renoveringar införs för studentboendet för att komma tillrätta med dagens bristande underhåll av dessa.

8.4 Förändra bostadskösystemet

Förbättrade förbindelser har skapat större möjligheter för människor att bo i Umeå och arbeta i grannkommunerna och vice versa. Därför vill vi utveckla AB Bostadens bostadskö så att det

kan skapas en gemensam bostadskö för de allmännyttiga bostadsföretagen i Umeåregionen. Det vore bra för de som söker bostad att även få in privata hyresvärdar i ett sådant kösystem.

8.5 Kollektivkontrakt

Kollektivboende är en boendeform som vi ser positivt på. Idag finns inte möjligheter för kollektivboende att teckna gemensamma hyreskontrakt där alla som bor i lägenheten står på kontraktet, vilket leder till osäkerhet för de som bor kollektivt. Därför vill vi att möjligheten för kollektivkontrakt införs hos AB Bostaden.

8.6 En blandad stad

En blandad stad är en bättre stad för alla. Det innebär en blandning av bostäder, verksamheter och service, blandade upplåtelseformer samt att nya och äldre byggnader får stå vägg i vägg. Detta gör att vi ser positivt på förtätningar i befintlig bebyggelse. Generellt måste exploateringsgraden vid nybyggnation öka för att bereda plats för fler bostäder. Detta är frågor som Vänsterpartiet framgångsrikt har drivit under lång tid och som vi kommer att fortsätta driva.

En socialt snedvriden uppdelning av olika områden i Umeå har vuxit fram de senaste åren. Vi vill bryta den trenden genom att använda allmännyttan, kommunens markägande och det kommunala planmonopolet, som verktyg för att bygga på ett sätt som aktivt motverkar segregation och befrämjar jämlikhet.

Hyresrätter med rimliga hyror ska finnas i alla delar av staden, även i de traditionellt villatäta stadsdelarna. Nybebyggelse ska framförallt tillskapas i anslutning till befintlig bebyggelse och längs etablerade kollektivtrafikstråk. Vi ska utnyttja våra möjligheter till styrning speciellt genom markanvisning för att gynna miljöåtgärder och att olika boendeformer blandas inom samma område.

8.7 En växande stad

Vänsterpartiet står för en stadsutveckling som sätter människors behov och välmående i centrum. I Umeå har vi medverkat till kollektivtrafiksåtgärder och blandade bostadsformer för att motverka segregation. Vi har aktivt motarbetat planerad exploatering av befintliga parker och naturområden, exempelvis Gamla/Stadslidens naturområde och området närmast Nydalasjön det vill säga det område, som ingår i den fördjupade översiktsplanen för Nydalasjön, som antogs av kommunfullmäktige 2012.

Umeå är en stad som växer. Vår utgångspunkt är att alla som vill bo i Umeå ska ges möjlighet till ett bra boende. Dialoger och medborgarinflytande ska vara ett självklart verktyg då staden växer. Bostadsbyggande och stadsplanering ska utgå från umeåbornas behov och inte från de stora kapitalstarka intressenas krav. När Vänsterpartiet bygger staden hotas inte heller byggnadsarbetarnas hälsa eller trygghet.

Umeå ska inte tävla med andra storstäder genom att bygga multiarenor och andra skrytbyggen. Vi ska i stället utmärka oss genom att bygga bort bostadsbristen, bekämpa arbetslösheten

och bygga den bästa offentliga servicen i landet. Det offentliga rummet ska innehålla platser där alla känner sig välkomna och där man kan vistas utan att behöva konsumera. Otrygga och otillgängliga platser ska rustas upp och rörelsefriheten stärkas för människor med funktionsnedsättning. För att skapa likvärdiga rättigheter i det offentliga rummet krävs att det i all stadsplanering finns en tydlig konsekvensbeskrivning ur ett barn, genus- och tillgänglighetsperspektiv. En levande miljö med balans mellan bostäder, affärer, arbetsplatser och service skapar en stad med betydligt större trivsel och trygghet än vad enbart övervakningssystem och fler poliser kan åstadkomma. Ett sådant stadsrum gör även att behovet av resor minskar och trycket på miljön minskar. Grönområden ska värnas och omsorgen om miljön ska genomsyra allt när vi bygger staden. Kulturhistoriskt värdefulla miljöer och byggnader ska skyddas. För att kunna fortsätta styra samhällsplaneringen demokratiskt är det ytterst viktigt att kommunen äger mark. Vänsterpartiet är bland Umeås partier den mest ihärdiga försvararen av det kommunala markinnehavet och att kommunen strategiskt också kontinuerligt köper ny mark.

8.8 Satsa på Ålidhem

Ålidhem är Umeås största stadsdel. Många studenter och unga bor där men även barnfamiljer och pensionärer. För att människor ska kunna bo kvar krävs det mer blandade boendeformer, t.ex. fler stadsradhus. Det skulle göra att barnfamiljer som vill flytta från lägenhet till hus skulle kunna bo kvar i stadsdelen. Möjligheterna till förtätning av stadsdelen är stora eftersom det går att minska antalet parkeringsplatser. Behovet av bättre möjligheter till rekreation i Ålidhem är stort och därför föreslår vi att park och naturområdena i stadsdelen kraftfullt förbättras, speciellt runt Ålidhems centrum. Ålidhems centrum behöver därtill rustas upp och göras mer attraktivt både som mötesplats och som affärs- och serviceområde.

8.9 Bygg bostäder på Ersboda

Ersboda har stora möjligheter att utvecklas så att området knyts ihop bättre och att flera bostäder byggs. Det behövs flera olika boendeformer för att svara mot olika behov. Köpcentret har inneburit utmaningar genom att det lett till ökad biltrafik. Under mandatperioden har Vänsterpartiet sökt motverka detta genom en utökad kollektivtrafik. Flera åtgärder behövs och vi vill därför att en fördjupad översiktsplan/områdesplan tas fram för Ersboda, som möjliggör att fler bostäder byggs, att gång-, cykel- och kollektivtrafik ökar och att bostadsbyggande i anknäring till handelsområdet kan ske.

8.10 Vi utvecklar och bygger ihop Teg

Teg har länge varit uppdelat genom den barriär, som den gamla E-4 sträckningen utgör. Vi vill bygga ihop och knyta samman området genom att arbeta för att smalna av det nuvarande trafiksystemet (den gamla E4:an) för att minska biltrafiken och användningen av vägen som genomfartsled. Detta skulle kunna medföra en bättre luftkvalitet och att fler bostäder och verksamhetslokaler skulle kunna byggas på den mark som idag tas i anspråk av trafiksystemet. På detta område skulle ett hopbyggt centrum för Teg med ett nytt grönområde eller en park kunna vara en del av förnyelsen. Vi vill också säkerställa att det nuvarande grönområdet vid älven öster om Kyrkbron utvecklas och bevaras. När bebyggelsen utökas är

det viktigt, även för områden på andra sidan älven, som Öbackaområdet, att grönområden behålls och utvecklas.

8.11 Policy för verksamhetsmark, långsiktig markplanering och översiktsplaner

Idag finns det en policy för hur mark ska fördelas för bostäder, men inte för industri och kontor. Vid fördelningen av mark vid Östra stationen fick endast Balticgruppen möjlighet att visa intresse för området. Detta är helt oacceptabelt. För att säkerställa att fördelningen i fortsättningen sker rättssäkert och transparent behövs en kommunal policy för fördelning av verksamhetsmark.

Kommunen har planmonopol och användningen av mark kan regleras på olika sätt. Under den kommande mandatperioden vill Vänsterpartiet därför prioritera att nya fördjupade översiktsplaner/verksamhetsplaner tas fram för de områden som kan ge flest nya bostäder och som skapar förutsättningar för fler arbetsplatser. Område, som vi i dagsläget ser som viktigast för bostadsplanering är Ersboda, Ålidhem och I-20-området nedanför norra länken. Vi vill därför också se att militärens verksamhet på I-20 området flyttas för att möjliggöra bostadsbyggande. Då dessutom den största delen av detta område idag ägs av kommunen är en gemensam kommunal styrning och planering av vad som ska byggas möjlig.

8.12 Under 2014-2018 ska Vänsterpartiet

- arbeta för att bostadsbristen byggs bort.
- se till att minst 3000 bostäder planläggs, samt arbeta för att 3000 bostäder byggs under mandatperioden.
- arbeta för att AB Bostaden i snitt bygger minst 200 nya hyreslägenheter per år.
- arbeta för bryta ett litet fåtal stora byggföretags dominans inom branschen genom att säkerställa möjlighet för fler små och lokala aktörer att få bygga på kommunens mark.
- undersöka om det är möjligt att skapa ett kommunalt byggföretag, eller möjliggöra byggande i AB Bostadens egen regi.
- genom den kommunala markfördelningen genomföra projekt där rimliga hyresnivåer väger tungt för vem som får bebygga marken.
- Arbeta för att fördjupade översiktsplaner/områdesplaner antas för områden som kan ge störst mängd nya bostäder och som skapar förutsättningar för fler arbetsplatser.

9. En kommun att lita på

Umeå kommun har ett demokratiunderskott. Det är ibland otydligt vem som ansvarar för beslut. Den makt och det ansvar som kommunens politiker har enligt Kommunallagen är i stor utsträckning delegerad till tjänstepersoner. Det innebär att många beslut som är viktiga för medborgarna fattas av tjänstepersoner. Men det formella ansvaret går inte att delegera bort.

De valda politikerna är alltid ansvariga, även för de delegerade besluten. Principiellt viktiga beslut måste alltid tas upp till politisk bedömning och beslut, men så sker inte alltid idag.

Dessutom har det utvecklats en kultur i Umeå där allt mer makt och inflytande samlats hos en allt mindre krets av politiker och högre tjänstepersoner. Det finns tecken som pekar på att Umeå kommuns organisation efter de senaste årens omorganisation blivit mer centraliserad och hierarkisk. Denna utveckling har lett till att allt fler beslut tas utanför nämndssammanträdena. Viktiga frågor kan numera i stället avgöras mellan verksamhetschefer, annan administrativ personal och, i bästa fall, nämndernas presidier eller andra ledande politiker.

Vänsterpartiet vänder sig kraftigt mot denna maktförskjutning bort från folklig och tydlig politisk förankring. Vi vill att de folkvalda politiker, som enligt kommunallagen har ansvaret för det som kommunen gör, också ska ha det avgörande ordet när det gäller vad och hur kommunen ska utföra sina uppdrag. Vi ser det till exempel som självklart och viktigt att det är nämnderna, och inte stadsdirektören, som har det avgörande inflytandet över vem som blir chef för ett bestämt verksamhetsområde.

Vi behöver således se över både de formella som de informella strukturerna för maktutövande i kommunen. Vi behöver på ett bättre sätt följa upp att de politiskt fattade besluten genomförs. De oklarheter som finns är inte acceptabla!

När det gäller planeringen av stadens utformning finns också ett demokratiunderskott. Det finns t.ex. skrivningar i kommunens Översiktsplan om att kommun och fastighetsägare ska gå ”hand i hand”, vilket Vänsterpartiet vill förändra. Det demokratiska inflytande måste öka på kapitalets bekostnad.

9.1 Under 2014-2018 ska Vänsterpartiet

- få till stånd en översyn över beslutsstrukturerna i Umeå kommun i syfte att öka transparensen, tydliggöra ansvar och demokratisera kommunorganisationen,
- arbeta för att säkerställa att demokratin och folket, inte starka kapitalintressen och fastighetsägare ska styra över stads- och samhällsplaneringen i Umeå.

10. Avslutning och prioriteringar

Vi har i detta program beskrivit den politik för Umeås utveckling och förbättring som vi i Vänsterpartiet vill arbeta för under kommande mandatperiod. Hur långt vi kan nå och vad vi kan förverkliga beror framför allt på

Hur stort stöd Vänsterpartiet får i kommunalvalet

Vänsterpartiet är den enda garanten för att satsningar på välfärden går före skrytprojekt, multiarenor och bredare vägar;

Att det blir ett regeringsskifte

Högern måste ut ur regeringen och för det krävs att Vänsterpartiet sitter med. Vänsterpartiet är den enda garanten för en regering utan högerpartier. Med en fortsatt högerpolitik som inte sätter välfärden främst utan fortsätter att sänka skatten för de rika blir det omöjligt för kommunerna att göra tillräckliga satsningar på skola, vård och omsorg.

Utomparlamentariskt stöd

För att förändra samhället krävs att människor organiserar sig, ställer krav och kräver en förändring av samhället. Finns inte denna kraft utanför parlamenten är det betydligt svårare att genomdriva en vänsterpolitik. Det viktigt att alla människor organiserar sig för sina intressen och för ett bättre liv.

Vänsterpartiet har under den senaste mandatperioden tillsammans med Socialdemokraterna varit med om att styra Umeå kommun. Detta har lett till ett politiskt trendbrott. Från decennier av nedskärningar och försämringar inom äldreomsorg och barnomsorg till satsningar och bättre arbetsvillkor för kommunens anställda. Våra prioriteringar kommer även under den kommande mandatperioden att gälla:

- **Satsningar på barn, unga och äldre. Vänsterpartiet ser det som centralt att säkerställa att dessa delar av välfärden får ökade resurser. Våra krav på ökad kvalitet är naturligtvis högre än så, men vi backar aldrig från denna grundprincip.**
- **Vänsterpartiet kräver ett stopp för vinstdrivande företag såväl lokalt som nationellt inom offentlig sektor. Utan ett sådant stopp kommer vi inte att medverka i ett politiskt majoritetssamarbete.**
- **Vi vill att kommunens eventuella överskott till stora delar ska avsättas till sociala investeringar för att utjämna skillnader och ge fler möjlighet till ett bättre liv.**

Vänsterpartiet har under denna mandatperiod klarat av att få genomslag för våra prioriteringar. Även under kommande mandatperiod vill vi sätta omsorg om de mest utsatta framför kommunadministration, skrytbyggen och bilvägar.

För att genomföra vår politik och för att bygga ett demokratiskt och jämlikt samhälle behövs fler lyhörda beslutsfattare. Det är bra och viktigt att vi som Umeåbor ställer krav och organiserar oss för ett samhälle där människors behov ställs i centrum i stället för kapitalets intressen. Vänsterpartiet lyssnar på Umeås medborgare. Endast gemensamt kan vi erövra morgondagen.

